

שאלון בחינה בהנהלת חשבונות ליועצי מס מועד ינואר 2003**לנבחן:**

משך הבחינה 4.5 שעות.

כתוב בכתב יד ברור, סדר וניקיון ישפיעו על הניקוד.
קרא בעיון את כל גיליון השאלות לפני שתיגש לפתרון.

שאלות מס' 1, 2, 3 - יש לפתור במחברת א'.

שאלות מס' 4, 5 - יש לפתור במחברת ב'.

שאלות מס' 6, 7 - יש לפתור במחברת ג'.

כל הנתונים בבחינה הינם בשקלים חדשים.

ב ה צ ל ח ה

יש לצרף את כל החישובים והפירוטים ששימשו בסיס לפתרון כל שאלה ושאלה.

הערה: נא לפתור את השאלות במחברות המתאימות ב ל ב ד !!!

שאלה 1 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 1.1 – 1.6 – 3% ולשאלה 1.7 – 2%.

בניה יאיר פתח עסק לשיווק מוצרים שונים ב- 1.1.2000.

עריכת הדו"ח הכספי ליום 31.12.02 מתעכבת בשל סוגיות חשבונאיות המפורטות להלן, שטרם מצאו את פתרונן, בניה יאיר פנה אליך על מנת שתציע פתרונות.

1.1 יתרת הלקוחות בניכוי הלח"מ ליום 31.12.01 הסתכמה לסך 450,000 ש"ח. ההפרשה לחובות מסופקים ואבודים נקבעה בגובה 10% מיתרת לקוחות לפני הפחתת ההלח"מ. במהלך השנה מתגלים חובות אבודים שסכומם 25% מיתרת ההפרשה לחובות מסופקים לתחילת השנה.
יתרת לקוחות לפני הפחתת הלח"מ ליום 31.12.02 הסתכמה לסך 640,000 ש"ח.

נדרש:

מה סכום ההוצאה, אם בכלל, להוצאות הפרשה לחובות מסופקים ואבודים כפי שתוצג בדו"ח רווח והפסד לשנת 2002?

1.2 בעסק מועסקים 5 עובדים קבועים החל מ- 1.1.2000 המקבלים שכר זהה. השכר החודשי לעובד עד וכולל דצמבר 2001 היה 15,000 ש"ח והחל מ- 1.1.2002 הועלה ב- 10%.

נדרש:

פקודת יומן לרישום הוצאות פיזיית לשנת 2002. (התעלם מקופת הפיזיית, הפקדות בקופה ורווחים בגינה.)

1.3 נתקבלה הלוואה ביום 1.1.2002 לפרעון בארבעה תשלומים (החזרים) שנתיים החל מ- 31.12.2002. ההלוואה איננה צמודה. הריבית השנתית בשיעור של 12% משולמת כל שנה החל מ- 31.12.2002. החלות השוטפת של ההלוואה כפי שתוצג מאזן ליום 31.12.2002 הינה 75,000 ש"ח.

נדרש: מה יתרת ההלוואה לזמן ארוך בניכוי החלות השוטפת ליום 31.12.2002?

1.4 נתקבלה הלוואה נוספת ביום 1.7.2002 לפרעון בסכום אחד ב- 1.7.2003. ההלוואה צמודה למדד ונושאת ריבית שנתית צמודה בשיעור של 6%. הריבית משולמת כל שנה החל מ- 1.7.2003. הריבית שתשולם בגין ההלוואה ליום 31.12.2002 הינה 6,300 ש"ח.

ממד	תאריך
100	1.7.2002
105	31.12.2002

נדרש:

מה יתרת ההלוואה ליום 31.12.2002?

- 1.5 במאזן הבוחן ליום 31.12.2002 סעיף הוצאות מראש – 28,800 ש"ח.
- הסעיף כולל:
- = סך 6,000 ש"ח ששולם ב- 31.12.2002 עבור ביטוח בנין מראש.
- = סך 16,800 ש"ח ששולם ב- 30.7.2002 עבור ביטוח מלאי מראש לשנה החל מיום התשלום.
- = סך 6,000 ש"ח החלק שלא נזקף להוצאות בשנת 2001 וששולם בתאריך 30.7.2001 עבור ביטוח מלאי מראש לשנת 2002.

נדרש:

פקודות יומן דרושות לעריכת הדו"ח הכספי.

- 1.6 לעסק קרקע שנרכשה ב- 1.7.2000. עפ"י תכנית קיימת יורחב העסק בעתיד. מקור הכספים לביצוע תכנית ההרחבה בעתיד ממכירת הקרקע.

נדרש:

היכן במאזן העסק תוצג הקרקע וכיצד יוגדר הסעיף?

- 1.7 חלק מהאירועים שלהלן מוצגים בדו"ח רווח והפסד בקבוצת "הכנסות אחרות או הוצאות אחרות":

1. רווח מעסקה משותפת.
2. הפסד ממכירת רכוש קבוע.
3. רווח ממכירת סחורות במשגור.
4. חוב לקוח שהפך אבוד.

נדרש:

איזה אירוע מהאירועים יוצגו בקבוצת "הכנסות אחרות או הוצאות אחרות"?

שאלה מס' 2 – 20% - פתרון במחברת א'

הניקוד לשאלות 2.1 – 2.6 – 3% ולשאלה 2.7 – 2%.

להלן שאלות בנושאים שונים.

2.1 מרכיבי העלות של פריט הם: 25% - שכר עבודה.

30% - חומרי גלם.

45% - עקיפות בייצור.

מחיר המכירה של פריט הוא – 1,000 ש"ח הכולל רווח גולמי שיעור 20% (ממחיר המכירה).

במשק חלו שינויים כדלקמן: שכר העבודה התייקר ב- 20%.

חומרי הגלם התייקרו ב- 25%.

העקיפות בייצור התייקרו ב- 100 ש"ח ליחידה.

הוחלט שבמחיר המכירה החדש אחוז הרווח הגולמי יישאר ללא שינוי.

נדרש:

מה מחיר המכירה החדש של הפריט?

2.2 נתונים כבשאלה 2.1.

הוחלט שבמחיר המכירה החדש סכום הרווח הגולמי כפי שהיה לפני השינויים במרכיבי העלות, ישאר ללא שינוי.

נדרש:

מה מחיר המכירה החדש של הפריט?

נתונים לשאלות 2.3 – 2.4

להלן דו"ח על השינויים בהון העצמי של חברת "אור לישראל" בע"מ לשנת 2002.

<u>עודפים</u>	<u>פרמיה</u>	<u>מניות בכורה</u>	<u>מניות רגילות</u>	<u>נתון נוסף</u>	
300,000	150,000	200,000	100,000	1	31.12.01
?	?		?	2	1.1.02
	?		100,000	3	1.4.02
?				4	30.12.02
50,000					רווח השנה
?	?	200,000	?		31.12.02

נתונים נוספים:

1. מניות רגילות – ערך נקוב 1 ש"ח.

מניות בכורה – ערך נקוב 1 ש"ח – 5%, הונפקו ב- 1.1.01 צוברות ואינן משתתפות.

2. הנפקת מניות הטבה בשיעור של 200% לבעלי המניות הרגילות. המניות הונפקו תחילה מהפרמיה.

3. הנפקת מניות תמורת 220% מערכן הנקוב.

4. הכרזה על דיבידנד בשיעור של 25% לראשונה מיום 1.1.01.
- 2.3 נדרש:
- מה יתרת העודפים ליום 31.12.02 בש"ח?
- 2.4 נדרש:
- הנח שיתרת העודפים ליום 31.12.02 – 30.000 ש"ח. מה יתרת ההון העצמי ליום 31.12.02?
- 2.5 נדרש:
- הסבר את המונח "אזהרת רווח" בקשר להודעות לבורסה לניירות ערך.
- נתונים לשאלות 2.6, 2.7
- * המכירות בשנת 2001 היו 1,250,000 ש"ח ובשנת 2002 1,400,000 ש"ח. המכירות מתפלגות באופן זהה על פני חודשי השנה ומתבצעות בהתחלת כל חודש.
- 80% מהמכירות הן מכירות באשראי. התקבולים מהמכירות באשראי מתקבלים בחודש השני לאחר המכירה, לדוגמא: עבור מכירות נובמבר מתקבלים התקבולים בינואר של השנה הבאה.
- יתרת הלקוחות ליום 31.12.01 הסתכמה לסך 166,667 ש"ח. העמלה לסוכני המכירות (מכירות במזומן ומכירות באשראי) מחושבות כאחוז קבוע מסך המכירות. את העמלה משלמים בתחילת כל רבעון עבור הרבעון הקודם.
- סכום העמלה ששולם במזומן לסוכנים שנת 2002 היה 68,125 ש"ח.
- 2.6 נדרש:
- מה סכום "הוצאות עמלת סוכנים" שנרשם בדו"ח רווח והפסד על בסיס צבירה, לשנת 2002?
- 2.7 נדרש:
- מה הסכום שגבו מהלקוחות (מכירות באשראי) בשנת 2002 בש"ח?

שאלה 3 – 10% - פתרון במחברת א'

הניקוד 2% לכל נדרש.

להלן נתוני מאזן עסקו של מר מלכי ליום 31.12.2002 בש"ח:

6,655	הוצאות שכר לשלם	30,000	
?	ספקים	237,500	מזומן לקוחות בניכוי הלח"מ
8,000	הוצאות חשמל לשלם	3,600	הוצאות ביטוח מראש
12,000	הוצאות טלפון לשלם	65,000	מלאי
298,445	הון	89,000	רוטו וציוד נטו

נתונים נוספים:

1. הפרשה לחובות מסופקים מחושבת כאחוז מיתרת הלקוחות ברוטו ליום המאזן של כל שנה. אחוז ההלח"מ קבוע כל השנים.
2. יתרת הפרשה לחובות מסופקים ליום 31.12.01 – 8,000 ש"ח.
3. במהלך 2002 היו חובות אבודים בסך 3,000 ש"ח וההוצאה בין הפרשה לחובות מסופקים היתה 7,500 ש"ח.
4. במהלך 2002 היו תקבולים בסך 400,000 ש"ח מהלקוחות.
5. יתרת הספקים ליום 31.12.01 היתה 250,000 ש"ח. במהלך 2002 הקניות היו 500,000 ש"ח והוחזרו סחורות בסך 50,000 ש"ח.
6. מלכי משלם פרמיית ביטוח בתאריך 1.6 של כל שנה, עבור שנה מראש. בשנת 2002 שילם פרמיית ביטוח הגבוהה ב- 25% מהסכום ששילם בשנת 2001.
7. מלכי משלם משכורת לעובדיו ב- 10 של כל חודש, בגין החודש הקודם. העובדים מקבלים העלאה של 10% בשכר כל תחילת רבעון.
8. חשבונות הטלפון והחשמל הם דו חודשיים ומשולמים כל 10 לחודש בגין שני החודשים הקודמים. עד 31.12.2002 טרם שולמו חשבונות הטלפון והחשמל לחודשים 11 – 12/2002. חשבונות הטלפון לעשרת החודשים הראשונים היו זהים. בגין החודשים נובמבר – דצמבר חלה עליה של 33.333%. חשבונות החשמל היו בסכומים זהים בכל השנה.

נדרש

בהתעלם ממע"מ ועל בסיס צבירה מה סכום:

- 3.1 המכירות בשנת 2002 בש"ח?
- 3.2 התשלומים לספקים במהלך 2002 בש"ח?
- 3.3 הוצאות ביטוח לשנת 2002 בש"ח?
- 3.4 הוצאות שכר לשנת 2002 בש"ח?
- 3.5 הוצאות חשמל וטלפון לשנת 2002 בש"ח?

שאלה מס' 4 – התאמות – 10%

חברת "שלומי" משווקת מוצרי צריכה שהיא מייצרת באריזה מהודרת. לצורך כך היא קונה משני ספקים: חומרי גלם מחברת "יוסי" וחומרי אריזה מחברת "אמיר".

להלן יתרות הספקים בספרי "שלומי" ליום 31.12.02:
 "יוסי" – 65,400 ש"ח בזכות, "אמיר" – 17,880 ש"ח בחובה.

יתרת "שלומי" בספרי "יוסי" – 81,064 ש"ח בחובה, ובספרי "אמיר" 17,800 ש"ח בחובה.

בירוריד העלו את הממצאים הבאים (המחירים כוללים מע"מ כחוק):

1. קניה בהקפה בסך 5,900 ש"ח מ"יוסי" נרשמה בספרי "שלומי" כך:

5,000	ח' חומרי אריזה
900	ח' מע"מ תשומות
5,900	ז' "אמיר"
2. תשלום מקדמה ל"יוסי" בסך 23,600 ש"ח ביום 30.12.02 עבור קניות בינואר 2003 נרשם לחובת "אמיר" ובספרי "יוסי" טרם נרשם.
3. סחורה במחיר 17,700 ש"ח שהוחזרה ל"אמיר" ביום 29.12.02 הגיעה ליעדה ביום 7.1.03 בשל שביתת עובדי "אמיר". ההחזרה נרשמה בספרי "שלומי" כיאות.
4. ביום 15.12.02 קנתה חברת "שלומי" סחורה בהקפה מ"אמיר" במחיר 35,400 ש"ח. פעולה זו נרשמה בספרי "שלומי" כנדרש. בספרי "אמיר" נרשמה הפעולה כך:

34,500	ח' "שלומי"
29,237	ז' מכירות
5,263	ז' מע"מ עסקאות
5. תעודת זיכוי בגין הנחה מסחרית מ"אמיר" בסכום של 3,540 ש"ח מיום 28.12.02 נתקבלה ביום 6.1.03.
6. מכירת סחורה בהקפה מ"יוסי" ל"אמיר" בסך 10,000 ש"ח נרשמה בספרי "יוסי" לחובת "שלומי".
7. ביום 1.12.02 שילמה חברת "שלומי" ל"יוסי" בשיק דחוי לחודשיים סך של 8.236 ש"ח אשר מגלם בתוכו ריבית של 2.5% ומע"מ על הריבית. בחברת "יוסי" לא ידעו כי השיק כולל תשלום בגין ריבית.
8. ביום 31.12.02 חייבה חברת "אמיר" את "שלומי" בריבית על סך 4,720 ש"ח. החשבונית נשלחה ל"שלומי" ביום 2.1.03.

נדרש:

1. לערוך גיליון התאמה עם כל ספק בנפרד, ליום 31.12.02.
2. לרשום פקודות יומן הדרושות לעדכון ספרי "שלומי".
3. לרשום פקודות יומן הדרושות לעדכון ספרי "יוסי".
4. לרשום פקודות יומן הדרושות לעדכון ספרי "אמיר".

שאלה מס' 5 – ביקורת לצורכי מס – 15%

- א. חברת א.ב. לתעשייה ולמסחר בע"מ מנהלת מערכת ספרים ממוחשבת. בעלי המניות של החברה מבקשים כי תגיע לביקורת במקום העסק על מנת שתבדוק את אמינותה של המערכת הממוחשבת בחברה, לרבות אבטחה, נכונות החישובים במערכת וכיו"ב. ציין בקצרה 5 בדיקות שתבצע לצורך כך (10%).
- ב. מר שמעוני הינו בעל עסק למכירת מוצרי טקסטיל. פקיד השומה זימן אותך כמייצגו של מר שמעוני לדיון לקבי הוצאות המימון שמר שמעוני רשם בדוחותיו הכספיים. על מנת להיות מוכן לדיון, החלטת לערוך ביקורת בסעיף הוצאות מימון שבדו"ח רווח והפסד. ציין בקצרה 5 בדיקות שתבצע לצורך כך (5%).

שאלה מס' 6 – רכוש קבוע – 10%

- חברת "פח לוחט" היא חברה תעשייתית אשר הוקמה ב-1.6.1997.
- החברה רכשה מבנה ב-1.7.1997 בסכום של 720,000 ש"ח (מזה 300,000 ש"ח מיוחסים לקרקע). עד סוף שנת 1997 נערכו שיפוצים במבנה בסך 120,000 ש"ח, על מנת להתאימו לצרכי החברה. במבנה 3 קומות. קומה עליונה היא קומת משרדים, קומת ביניים – חנות המפעל וקומה תחתונה המפעל.
- שתי המכונות של המפעל נרכשו ב-1.3.1998 והוצבו עד 1.5.1998 במבנה. רק מאותו יום (1.5.1998) החלה החברה בפעילותה.

המכונות עברו תהליך של הרצה עד 1.7.1998, ומאותו יום הוחל בייצור מוצרים לשיווק.

להלן נתונים נוספים לגבי הרכוש הקבוע:

- א. מבנה – המבנה עבר שיפוץ נוסף ב-1.3.2001, אשר האריך את חייו, עפ"י הערכת ההנהלה, במספר שנים נוספות, מעבר להערכה המקורית. החברה מפחיתה את המבנה בשיטת הקו הישר ללא ערך שייר. הוצאות הפחת בשנת 2002 בגין המבנה, הסתכמו ב-28,500 ש"ח. עלות בניכוי פחת נצבר של המבנה במאזני החברה:

<u>31.12.2001</u>	<u>31.12.2000</u>
879,500	768,000

- ב. מכונות – המכונות מופחתות בשיטת אחוז מהיתרה המופחתת. ההנהלה החליטה על פחת בשיעור של 40% לשנה (12 חודשים) מהיתרה המופחתת.

החברה רכשה 2 מכונות, כל אחת בסכום של 75,000 ש"ח. הוערך כי המכונות תפעלנה במשך 6 שנים, וזו גם תקופת הפחת שנקבעה, כשלאחריה, יתרת הסכום שלא הופחתה תהווה ערך שייר.

בתקופת ההרצה של המכונות, השקיעה החברה בהרצת כל אחת מהמכונות את הסכומים הבאים:

שמנים וחלפים	1,500 ש"ח
שכר עבודת טכנאים	4,000 ש"ח
עלות הצבה	2,500 ש"ח

מכונה אחת נמכרה ביום 1.4.2002 בהפסד של 4,550 ש"ח.

נדרש (כל סעיף 2 נק')::

1. מה היה שיעור הפחת השנתי על המבנה טרם השיפוץ השני (לפני 1.3.2001)?
2. מהי עלות השיפוץ השני שבוצע ביום 1.3.2001?
3. מהי העלות המופחתת של המבנה ביום 31.12.2002?
4. מה סכום התמורה ממכירת המכונה?
5. מה סכום הוצאות הפחת של המכונות לשנת 2002, כפי שיופיעו בדו"ח רווח והפסד?

שאלה מספר 7 – 15 נקודות – פתרון במחברת ג'

נעם כהן הוא בעל חנות למכירת קלטות, דיסקים ומוצרים נלווים בתחום המוסיקה. להלן פרטים לגבי פעילותו בשנת 2001.

מלאי ליום 31.12.2000

המלאי הוצג במאזן בשווי של 280,000 שקל. המלאי כולל אלבומים של להקת "הסלעים המתפוצצים", מוסיקה לריקודי עם ומוצרים אחרים.

המלאי שניתן לזיהוי מוערך באופן ספציפי. מלאי המוצרים האחרים מוערך בשיטת נאי"ר (ליפ"ו).

מוסיקה לריקודי עם

בחנות ישנו מבחר גדול של מוסיקה לריקודי עם. חלק ניכר מהמוצרים נרכשו בשנות התשעים המוקדמות. ביום 31.12.1998 החליט נעם להעריך את מלאי המוצרים בתחום זה ב- 80% מעלותו בשל ירידת שווי שוק. לאחר ההפחתה האמורה, כלל המלאי ליום 31.12.2000 מוצרים מתחום זה בשווי של 120,000 שקל.

במהלך שנת 2001, נפתחו מספר מועדונים לריקודי עם באזור החנות. בעקבות פתיחתם ועם השינויים באופנה, נוצר ביקוש רב לקלטות ודיסקים עם מוסיקה לריקודי עם. מתוך מלאי הפתיחה נמכרו 80% מהמוצרים ברווח גולמי של 50% (רווח גולמי / מחיר המכירה). במהלך השנה לא רכש נעם מוצרים נוספים בתחום.

להקת "הסלעים המתפוצצים"

מלאי הפתיחה כלל חמישה אלבומים נדירים של להקת "הסלעים המתפוצצים". להקה זו היתה פופולארית בשנות השמונים ונעם נמנה עם מעריציה. תקליטי הלהקה אזלו מהמלאי בסוף שנות השמונים. בתחילת שנות התשעים חזרה הלהקה והתאחדה. בשנת 1992 רכז נעם 12 אלבומים נדירים של הלהקה, כל אחד בעלות של 800 שקל. בשנים 1993 – 1998 מכר שבעה מהאלבומים במחירים שנעו בטווח 5,000 – 10,000 שקלים. מאז שנת 1998 לא מכר אך אלבום של הלהקה. במלאי הפתיחה הוצגו האלבומים בשווי המשקף את עלות רכישתם. במהלך שנת 2001 התעניין נעם בקרב סוחרי מוסיקה נדירה מסוג זה והתברר לו כי הביקוש לאלבומי הלהקה נמוך וערכם ירד. במהלך השנה מכר שלושה מתוך האלבומים שהיו במלאי במחיר של 500 שקל לאלבום. נעם אינו צופה שבעתיד יוכל למכור את האלבומים שנותרו במלאי במחיר גבוה יותר.

מוצרים אחרים**קניות – מוצרים אחרים**

במהלך שנת 2001 רכש נעם כהן דיסקים ומוצרים נוספים מתוצרת הארץ בסכום של 1,500,000 שקל. בנוסף, ייבא דיסקים, אותם רכש בשני מועדים:

28.1.01 – רכישת דיסקים בעלות של \$ 50,000 נעם שילם עבור הדיסקים ביום 31.3.01. מחיר העסקה צמוד לשער הדולר ביום התשלום.

31.5.01 – רכישת דיסקים בעלות של \$ 60,000. נעם שילם עבור הדיסקים ביום 30.6.01. מחיר העסקה צמוד לשער הדולר ביום התשלום.

מכירות – מוצרים אחרים

במהלך השנה היה מחזור המכירות החודשי הממוצע 250,000 שקל. מדיניות המחירים של החנות (לגבי המוצרים בסעיף זה) קובעת שמחיר המכירה של כל מוצר שווה לעלות הקנייה (כולל הפרשי שער) מוכפלת ב- 1.5.

מוסיקה לאירועים

במהלך שנת 2001 החליט נועם להרחיב את תחומי פעילותו העסקיים והחל להופיע באירועים כתקליטן. לצורך כך משתמש נועם במבחר דיסקים מהמוצרים האחרים (לא ריקודי עם ולא אלבומי "הסלעים המתפוצצים") שערכם במלאי ליום 31.12.2001 הוא 30,000 שקל. נועם אינו מתכוון למכור את המוצרים המשמשים אותו להופעות.

להלן נתונים על שער הדולר במהלך השנה:

28.2.01 – 4 שקל לדולר
31.3.01 – 4.1 שקל לדולר
31.5.01 – 4.2 שקל לדולר
30.6.01 – 4.4 שקל לדולר

המחירים בשאלה אינם כוללים מע"מ ובפתרון השאלה, יש להתעלם מנושא מע"מ.

נדרש:

1. כיצד יש להציג את המלאי ליום 31.12.01? יש לפרט את הרכב המלאי ושווי. יש לפרט: מלאי בתחום מוסיקה לריקודי עם, "הסלעים המתפוצצים" ומלאי אחר. (7 נקודות)
2. בתחום המוסיקה לריקודי עם – מהו מחזור המכירות ומהו הרווח הגולמי בשנת 2001? (2 נקודות)
3. מהו מחזור המכירות ומהו הרווח הגולמי מאלבומי "הסלעים המתפוצצים" בשנת 2001? (2 נקודות)
4. מהו מחזור המכירות ומהו הרווח הגולמי מהמוצרים האחרים בשנת 2001? (2 נקודות)
5. כיצד ישפיע האירוע בנושא המוסיקה לאירועים על המאזן ליום 31.12.01? (2 נקודות)

ב ה צ ל ח !!!